

SINFONIA, SUITA, SONATA, KONCERT

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL

Hrvatski barokni ansambl
Sinfonia, suita, sonata, koncert

Solisti: Laura Vadjon, violina i umjetni ko vodstvo
Ana Beni , popre na flauta
Pavao Ma i , embalo

Tanja Torti , violina
Ivan Jak ekovi , violina i viola
-FB4VOK-VKP, violon elo
SBO1FUSB, kontrabas

Program

Luka Sorkočević: Sinfonia in G za flautu, violinu i basso continuo

Andante

Largo

Allegro

Johann Sebastian Bach: Orkestralna suita br. 2 u h-molu, BWV 1067

Ouverture

Rondeau

Sarabande

Bouree I & II

Polonaise

Double

Minuet

Badinerie

Solistica: Ana Benić, poprečna flauta

Biagio Marini: Sonata in ecco con tre violini, op. 8

Antonio Vivaldi: Trio sonata op. 1, br. 12 u d-molu, RV 63 (*La Follia*)

Henry Purcell: Three parts upon a Ground, Z 731

Johann Sebastian Bach: Brandenburški koncert br. 5 u D-duru, BWV 1050

Allegro

Affettuoso

Allegro

Solisti: Ana Benić, poprečna flauta

Laura Vadjon, barokna violina

Pavao Mašić, čembalo

Suita, sonata i koncert nazivi su najznačajnijih instrumentalnih oblika 18. stoljeća, u kojima su sabrana gotovo sva nastojanja barokne instrumentalne glazbe. Uz njih je veoma česta bila i *sinfonia*, koja je mogla poprimiti različita značenja, od instrumentalne predigre ili međuigre u kantatama, do posve samostalne skladbe.

Skladatelj i orguljaš **Amando Ivančić** (1727. – prije 1762.) kršten je kao Matthias Leopoldus Ivanschiz u Bečkom Novom Mjestu, što upućuje da je podrijetlom gradišćanski Hrvat. Ondje je 1744. stupio u pavlinski red i uzeo ime Amando. Godine 1758. njegovo se ime spominje u pavlinskom samostanu Maria-Trost kraj Graza. Kada je Josip II. ukinuo isusovačke i pavlinske samostane (1773. odnosno 1782.), neko je vrijeme bio orguljašem stolne crkve u Grazu, a kasnije je podučavao u Trnavi, gradu u današnjoj Slovačkoj. Do sada se moglo utvrditi kako je Ivančić napisao oko 50 djela, koja se čuvaju po knjižnicama i arhivima u Češkoj, Njemačkoj, Austriji, a u manjem broju i u Sloveniji i Hrvatskoj. U Ivančićevim crkvenim skladbama, u koje ubrajamo mise, litanije, oratorije, kantate i antifone, još se uvijek zamjećuju značajke kasnog baroka. Međutim, njegova instrumentalna djela, kao što su trio sonate, divertimenti i simfonije, po stilskim obilježjima pripadaju glazbenoj pretklasici. Ivančićeve simfonije sastoje se od tri ili četiri stavka s jasno provedenim dualizmom tema. Prvi, brzi stavci sonatnog su oblika s kontrastnom drugom temom koja obično nastupa u tonalitetu dominante. Provedba je kratka – oslanja se samo na glavnu temu, a ponekad je potpuno zamijenjena kratkim međustavkom koji nije vezan uz ekspoziciju. U reprizi se ponavljaju glavne teme izložene u ekspoziciji. Drugi, polagani stavci su dvodijelni, treći je menuet s triom, a četvrti, brzi imaju sonatni ili dvodijelni oblik.

Premda se u 17. ili 18. stoljeću nije plesalo na glazbu orkestralnih suita, ovaj je oblik zadržao svoju funkciju, pa su suite često upotrebljavane prigodom dvorskih i društvenih svečanosti. Tako

je i **Johann Sebastian Bach** (1685. – 1750.) izvodio svoje četiri *Orkestralne suite* u leipziškoj Zimmermannovoj kavani. Tamo su se svakoga petka održavali koncerti njegova *Collegiuma musicuma*, koji su činili studenti leipziškoga sveučilišta. Ne zna se jesu li suite nastale u Leipzigu i je li ih prouzročio *Collegium musicum*, no postoje indicije da su bile izvođene u toj kavani. Datum njihova nastanka također nije siguran budući da su izvorni skladateljevi rukopisi izgubljeni. Čini se da je Druga suite nastala posljednja, dok su Prva i Četvrta suite stvorene najranije. Bachove suite orkestrirane su za četiri različite instrumentalne kombinacije koje su odredile niz skladateljskih i tehničkih rješenja te više ili manje presudile oko izbora tonaliteta. Tako je barokna poprečna flauta in g značajna u Drugoj suiti u h-molu, u kojoj se stavci nižu prema tradicionalnom baroknom principu kontrasta tempa i karaktera. Ova suite ujedno pripada među najomiljenija djela velikog majstora, prije svega zbog gracioznog *Rondeaua*, melodiozne *Sarabande* i lepršave *Badinerie*.

Šest *Brandenburških koncerata* Bach je skladao 1721. te ih posvetio grofu Christianu Ludwigu od Brandenburga, velikom ljubitelju glazbe na čiju su želju i poticaj nastali. Grof je također imao važnu riječ pri dodjeli titule dvorskoga skladatelja, a Bach ga je upoznao na putu za Karlsbad. Ova djela, koja je Bach nazvao "Koncerti za više instrumenata" ("Concerts avec plusieurs instruments"), zasigurno se mogu svrstati među vrhunce njegova stvaranja za veće sastave. *Brandenburški koncerti* odražavaju glazbenu praksu cöthenske dvorske kapele pod Bachovim ravnanjem (od 1717. do 1723.), s otprilike 17 glazbenika. Peti *Brandenburški koncert* u D-duru, BWV 1050, skladan je kao concero grosso u kojem concertino (solističku skupinu instrumenata) čine čembalo, violina i poprečna flauta. Čembalo dominira na takav način da ovaj concerto grosso stremi ka solističkome koncertu. *Allegro*, živahni prvi stavak, karakteriziraju triole i ponavljanje tonova, dok proširena kadenca u čembalu uokviruje dugi

završni solo. Srednji stavak, *Affettuoso*, odlikuje se vedrom gracioznošću. U tom polaganom dijelu Bach je smanjio orkestar samo na flautu, prvu violinu i čembalo. Završni *Allegro* skladan je, kao i posljednji stavci drugog i četvrtog *Brandenburškog koncerta*, fugalnom tehnikom, u formi arije da capo s punktiranim ritmom *giguea*.

Velik broj, kao i raznolikost djela koje je napisao **Georg Friedrich Händel** (1685. – 1759.), temeljio se na skladateljevoj neupitnoj genijalnosti, ali i na njegovoj brzini i lakoći stvaranja. Händel je nizaio jedno djelo za drugim, obavljajući uz to velik broj svakodnevnih poslova vezanih uz organiziranje i pripremanje izvedbi. Upravo zato nije zanemariva činjenica da se često služio ulomcima iz prijašnjih djela, a ponekad i fragmentima iz tuđih skladbi. Upotrijebljeni bi materijal potom koristio u drugom tonalitету ili bi ga drugačije razvijao u pojedinim staccima. Takav je slučaj i kod Trio sonate op. 5 br. 4, za dvije violine i basso continuo. Prvi stavak preuzet je iz uvertire oratorija *Atalija*, drugi također iz spomenutog oratorija i serenade *Parnasso in Festa*, *Passacaille* je izvorno bio jedan od plesova skladanih za operu *Radamisto*, *Gigue* je posuđen iz prologa opere *Il pastor fido*, a završni je menuet iz opere *Alcina*.

Za života je **Antonio Vivaldi** (1678. – 1741.) bio cijenjen kao izniman violinist i skladatelj, no poslije smrti je zaboravljen na gotovo dva stoljeća. Njegova prava vrijednost otkrivena je tek 1930. godine kada je pronađeno više od polovice njegovih danas poznatih djela. Na taj je način "Crveni svećenik" (nadimak koji je dobio zbog crvene kose) ponovno počeo uživati ugled koji mu pripada te je priznat kao skladatelj koji je položio temelje zreloom baroknom stilu. U instrumentalnoj glazbi, glavnom području njegova stvaranja, napisao je velik broj skladbi – koncerata, simfonija i sonata. Za Trio sonatu op. 1 br. 12 Vivaldi je inspiraciju pronašao u starinskom portugalskom plesnom napjevu *Follia*, o kome govore zapisi iz vremena oko 1500. Navodno su ga izvodili maskirani plesači i pjevači i to tako živahno

da se činilo „kao da su sišli s uma“ (*follia* znači ludilo). *Folliju* karakterizira ostanatni bas kojem se u 17. stoljeću pridružuje i melodija. Uz temu *Follije* povezan je bogat niz skladbi varijacijskog tipa kojima su autori, među ostalima, G. Frescobaldi, A. Falconieri, F. Geminiani, M. Marais, A. Corelli i C. Ph. E. Bach.

Vilena Vrbanić

Hrvatski barokni ansambl
Gundulićeva 6
10000 Zagreb
www.hrba.hr
e-mail: info@hrba.hr
tel. 098/482233